

JAZZ OP HET PODIUM

FESTIVAL TRANSITION

Datum en plaats:

25, 26 maart 2022,
TivoliVredenburg, Utrecht.

De vijfde editie het van het Transition jazzfestival stond gepland op 3 en 4 april 2020, maar werd afgelast. In 2021 werd het festival online gepresenteerd. Terugkomen in TivoliVredenburg en rondlopen met een festivalbandje om de pols, voelt als een déjà vu. Ons schema vol omcirkelde concerten, maakt duidelijk dat we heel veel willen beleven, maar niet alles kunnen gaan zien.

Vrijdag

De presentator van het eerste concert, dat in de grote zaal van het oude Vredenburg plaatsvindt, memoreert wat twee jaar afwezigheid teweeg bracht. Flamencogitarist Tomatito was de laatste die er op 11 maart 2020 optrad en een maand later zou toetsenist Chick Corea zijn opwachting maken. Tussentijds had ik zelf het genoegen om trompettist Ack van Rooyen als winnaar van de Boy Edgarprijs 2020 hier samen met het Metropole Orkest te zien spelen voor een slechts 20% gevulde zaal. Een recent verleden tijd met littekens.

Het trio van toetsenist **Bill Laurence** trapt grandioos af. Het lijkt wel of zijn symfonische soundscapes een plechtstatische vervoering teweeg brengen. Zijn complexe muziek beweegt zich tussen meditatief en syncopische stuwingskracht. Zeer verrassend is het gastoptreden van trompettist **Philip Lassiter** (lang actief als arrangeur voor Prince) die een nummer meespeelt en indrukwekkende soleert.

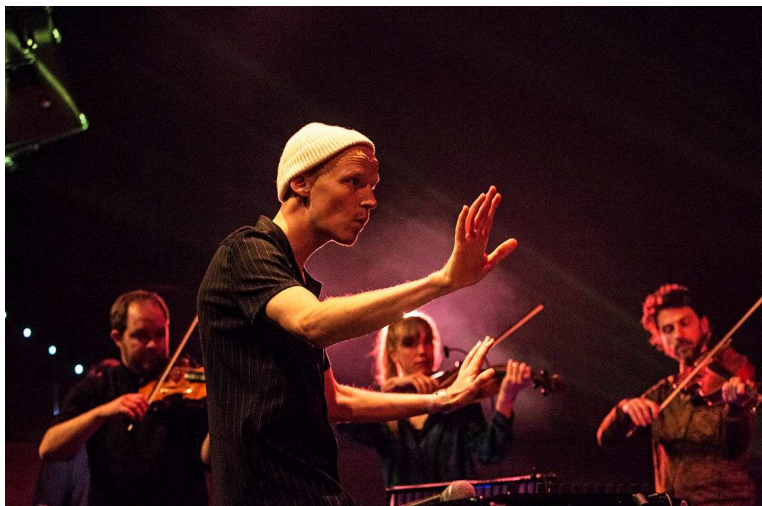
Toegewijd en enthousiast is het optreden van **Tijn Wybenga** met **AM.OK**. Strijkers, blazers, vibrafoon en een ritmesectie strelen de oren met een in spannende arrangementen gedompelde sound. Deze veelbelovende dirigent/arrangeur creëert een mix van rock, hiphop en rudimenten van het jazzidoom, die met sampletechnieken in elkaar lijkt te zijn geknipt.

De Brusselse pianist **Durian Dumont** introduceert een speelstijl waarin klasieke technieken samenvloeien met de timing en grilligheden van eigentijds repertoire, improvisatie en swing.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Iman Spaargaren. (Foto Joke Schot)

Tijn Wybenga met AM.OK. (Foto: Joke Schot)

Overweldigend puur en ogenschijnlijk sereen infecteert hij zijn transparante spel met een betoverende virtuositeit.

De Belgisch-Ghanese **Esinam Dogbatse** vertelt een verhaal met melodische en ritmische ontboezemingen. Vaak treedt ze alleen op, maar vandaag gaat ze op reis met haar trio. Zingend en op dwarsfluit bereidt ze een mix van opzweepende dansritmes.

[...vervolg op de volgende pagina rechts](#)

Amerikaan **Michael Mayo** beschikt over een fenomenaal zangtalent. Moeiteloos voegt hij alles tussen jazz en hiphop samen, doordrenkt met een elektro-akoestische saus. Mayo heeft de potentie om zich te ontwikkelen tot allround vocalist.

Drummer **Antonio Sánchez** dwaalt met zijn **Bad Hombre** ver af van het jazzidoom en wat daar enigszins in de buurt komt of blijft. Hij koerst op een apotheose van ego en gespierde taal, die hij verweeft met pop, rock, rap en kitscherige clichés.

De start het concert van **Immanuel Wilkins** om 22.00 uur, is het eerste moment waarop mijn jazzhart sneller gaat kloppen. Met zijn 'academische' sereniteit boort hij een laag aan uit lang vervlogen tijden. Hier klinkt de onafhankelijke boodschap van de geïmproviseerde muziek, 'sophisticated' luistermuziek waar je stil van wordt. Zodra tijger Wilkins los gaat, bijten we ademloos in het stof.

De avond had voor ons moeten eindigen met **Kassa Overall**, een nieuwe belofte uit de New Yorkse jazzscene. Omdat we de laatste trein niet willen missen, komen we echter niet verder dan een veelbelovende soundcheck.

Zaterdag

De zaterdag biedt een vol programma dat alles brengt waar jazz voor staat. De eerste twee volle uren zijn voor de **Jan Garbarek Group**, die ons trakteert op een zinderend openingsconcert. Buiten is de hele wereld in oorlog, maar binnen viert de muziek een overwinning, omdat alles klopt en op z'n plaats valt. Percussionist/zanger **Trilok Gurtu** is geniaal in alles waar hij geluid en ritme aan onttrekt. Zijn scats worden beloond met een staande ovatie.

Het dreamteam-trio van saxofonist **Rudresh Mahanthappa** voert ons mee naar een tijdloos universum, waarin alles draait om swing, tegendraadsheid en virtuoze flirts met de zwaartekracht. In 1984 had Wham een zweele zomerhit met 'Wake me up before you go-go'. Vandaag klinkt het nummer alsof het altijd was ingelijfd in 'the great American songbook'.

De Beroepsvereniging voor Improviserende Musici (BIM) bestaat vijftig jaar. Om dit te vieren spelen tijdens Transition verschillende gelegenheidskwintetten met jazzmusici uit vijf verschillende [...vervolg in de rechterkolom](#)

Zanger Michael Mayo. (Foto: Joke Schot)

generaties, nieuwe composities in opdracht van de BIM. Saxofonist/klarinetist **Iman Spaargaren** is vandaag de eerste en licht zijn compositie toe: "Mijn drieluik gaat over opkomst en ondergang van de EU in de 21ste eeuw. Dat bedacht ik een half jaar geleden nadat ik een boek had gelezen over het Habsburgse rijk. En moet je zien in wat voor een situatie we nu zitten." We horen 'folkloristische' melodieën die worden afgewisseld door stevige frasen, gespeeld in een prachtige ensemblekleur die onder andere ontstaat door de blokfluiten van de Hongaarse **Dodó Kis**.

In **Een ode aan Misha Mengelberg** vieren drie generaties jazzmusici van Nederlandse bodem de humor, anarchie en pakkende thema's van Misha (in 1935 geboren in Kyiv). In een vrolijke chaos wordt schijnbaar achteloos gespeeld in wisselende combinaties. Is drie drummers niet wat overbezet op een potentieel van een klein dozijn? Deze volstrekt overbodige vraag hoeft dan ook niet te worden beantwoord. Nestor **Han Bennink** (80!) rapt. Een totaalbeleving/happening voor geest en gehoor. Saxofoniste **Kika Sprangers** en haar kwintet bewijzen waarom we ons in Nederland gelukkig mogen prijzen met het jazzklimaat. Met haar nieuwe album 'Mind's Eye' presenteert Kika een ode aan de verbeeldingskracht. Haar band, waarin een prominente rol is weggelegd voor zangeres **Anna Serierse**, produceert een organische, fluïde muziek. De ranonkel 'Ridderspoor' inspireerde tot één van haar nieuwe composities.

Identified Flying Object is het internationale trio van de Belgisch-Japanse pianist/componist Alex Koo met de Amerikaanse trompettist Ralph Alessi en de Hongaarse drummer Attila Gyárfas. Een hypnotiserende set met vrije improvisaties. Eindeloos veel variaties worden herhaald in pulserend ritmeschema's. Koo roept in zijn pianospel associaties op met Rachmaninov. De **Guy Salamon Group** brengt onderhoudende muziek waarin vrolijke kroegsfere transformeren in een historiserende [...vervolg op de volgende pagina rechts](#)

allegorie. De piano verandert in een draailier en de tenorsax in een doedelzak of kromhoorn. Een klankpalet dat ver van ons afstaat maar dichtbij komt als je de speeltechniek van hedendaagse instrumenten aanpast.

Pianist **Joe Armon-Jones** maakt pakkende no-nonsense nu-fusion. Deze jonge Britse band met veel flair, potentie en bravoure komt om te spelen en pakt het moment in dit eerste optreden buiten de UK sinds lange tijd. Armon-Jones omarmt de Fender Rhodes piano en tilt het instrument naar deze tijd.

Ook het kwintet van trompettist **Ian Cleaver** speelt in het kader van vijftig jaar BIM. Muziek om van te watertanden, waarin tradities worden verheven en geslecht. Als de techniek het even laat afweten roept Han Bennink: 'N**ken maar, wat moet je anders'. Een beetje plat, maar wellicht de beste samenvatting van het leven of op z'n minst van de muziek; sta in het moment en geniet. Als kritische noot is het wellicht nuttig om vast te stellen dat mij regelmatig het gevoel bekruipt dat de jazz en geïmproviseerde muziek van veel jonge makers zichzelf gijzelt in een competitiedrang. Dus doe je ding en wordt geen 'copycat'. De samenwerking tussen TivoliVredenburg en North Sea Jazz is bezegeld in een prachtige lustrum-editie. Dertig concerten vormden een avontuurlijk programma in een mix van progressieve nu jazz en avontuurlijke verkenners. Sterren, opkomend talent, outsiders en avant-garde brachten ons een overvloed van ideeën en inspiraties.

Roland Huguenin

Kika Sprangers. (Foto: Joke Schot)

[Meer festivalfoto's vindt u op de volgende pagina's.](#)

ia77
JazzFlits

Sterren, opkomend talent, outsiders en avant-garde brachten ons een overvloed van ideeën en inspiraties.

Trilok Gurtu. (Foto: Joke Schot)

